

Column 'Rijstgezeik' van Toon van der Aa uitzending 7 december 2017

Het stormpje lijkt inmiddels alweer te zijn gaan liggen, maar bijna hadden we opnieuw massahysterie over een voedselproduct. Deze keer over rijstwafels en aanverwanten. Daar zit dus arsenicum in hè, en teveel arsenicum is dodelijk, weten we van tante Agatha Christie. Maar dat zit in ontzettend veel, alleen in zo'n kleine hoeveelheden dat je er pas iets van merkt als je de hele dag bijna niets anders doet dan je er ongans aan vreten.

Dit nu opgedroogde rijstgezeik kwam tamelijk dicht op de eierstorm, een collectieve angstziekte die wél een tijdje heeft gewoed en miljoenen kippen het leven heeft gekost. In die eieren zat het foute stofje fipronil, weet u nog, en dat zat er eventjes minuscuul méér in dan volgens de bizar strenge norm van de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit, maar nog lang niet genoeg voor reële zorgen.

Echter toen een dwaallicht van die Autoriteit een minder-eiereneetadvies gaf toen klopte het hele mediacircus een vette struif op. En die blies bijna een hele bedrijfstak omver. Prima voor die pluimveehouders die hun kippen in rothokken mishandelden, geruimd staat netjes, maar fatsoenlijke boerenbedrijven zijn ook zwaar in de problemen gekomen. Zij hebben nog steeds geen excuses ontvangen van de verantwoordelijken voor die onzin, en ook geen schadevergoeding.

Mede dankzij de sociale media rollen we zo van het ene loze alarm in het andere, en de traditionele media zijn doodsbang dat ze een primeur of een trend missen en zo uitgerangeerd raken. En zo is er een flipperkast van de angst ontstaan, die ons van het ene gezondheidsalarm naar het andere jaagt.

Een soortgelijke angst heerst bij organisaties op het gebied van zorg en gezondheid en doordrenkt onze hele moderne maatschappij: geen enkel gevaar mag worden onderschat of aanvaard, want ziekte, lijden en dood horen eigenlijk niet meer bij het leven. Dit betekent ook dat zelfs het geringste risico moet worden uitgesloten en we geen enkele afweging meer mogen maken. Terwijl dat natuurlijk wel degelijk gebeurt, via stil gehanteerde schattingen over hoeveel restslachtoffers acceptabel zijn na de invoering van vangrails, hygiënemaatregelen, inenting en dergelijke.

En ondertussen wenden we onze ogen af van de slachting die wordt aangericht door tabak, alcohol, vetten, zoeten en zouten, ja mevrouw, meneer, ook de chips en patatten die u straks na schooltijd uw kleinkinderen voorzet, terwijl u voorzichtig bent geworden met die onschuldige rijstwafels.

In mijn jonge jaren waren de medische mogelijkheden lang niet zo groot als tegenwoordig, maar ik wed dat we minder bang waren voor infecties, vergiftigingen, virussen en bacteriën. Echter toen ons dorp werd verrijkt met zijn eerste Chinese restaurant toen wantrouwen we dat aanvankelijk, want er zouden wel eens zwerfhonden in de gerechten verwerkt kunnen

zitten. Maar vandaag, vanavond, bestel ik een flinke foejong hai, uit protest tegen dat eierengekak en rijstgezeik.